

tur, et sibi mutuum ad conservationem totius praestent subsidium: quod superiora, etsi mole, loco et qualitatibus nobiliora videantur, inferioribus quasi inserviant: et denique, quod cuncta homini tanquam regulo suo famulentur. Rem se ita habere, per universam corporum naturalium seriem, in Historia deducitur. Bona *eruditionis* nostrae pars naturalium peritia. In eo desudat intellectus noster, ut quaenam sit sublimium, elementorum, subterraneorum, plantarum, animalium, hominis denique ipsius conditio, penitus cognoscat. Spinosae illae de materia prima, infinito, loco, tempore, motu, generatione, etc. quaestiones huic desiderio non sufficiunt: historia, si exacte instrui velis, consulenda est. Generalia sunt quae praecipuntur, et isagoges primo vicem tenent: in adyta, per singularia inducimur. Ab his illa abstrahi, per eadem restringi, confirmari, refutari, nemini ignotum. Nullae nobis metallorum, lapidum, terrarum, succorum, fluorum, plantarum etc. differentiae essent, nisi a singularibus eorundemque inter se comparatione peterentur. Non poterat Aristoteles et ex eo Plinius scribere, *Capita piscibus proportionem corporis maxima: Nulli animali cui cornua exertos dentes, sed omnibus concavos, piscium omnibus serratos praeter scaro: volucris nullos praeter vespertilionem: Quibus longa crura, iis et longa colla: Cornigera una parte dentata, et quae in pedibus talos habent, saevo pinguescere, bisulca, scissisve in digitos pedibus, adipe;* etc. nisi historiam consulisset. Inde ergo tibi et in hoc puncto necessaria, quod forte accuratissime explicatum, ut omnia solet Excellentissimus D. Sperlingius Amicus noster singularis in specialioribus Physicae, quas adhuc premit, partibusque dabit. De *Conversazione* res clara est. Eo saepius de naturalibus miraculis inter familiares sermones agitur, quo magis ingenia oblectant. Quantum olim apud veteres in convivii in usu, Plutarchi symposiaca, et Athenaei, Dipnosophistae docebant. *Naturae imitatio* summus sapientiae nostrae apex est. Haec indigentiae humanae subvenit, opes auxit, ingenium supra sortem mortalem extulit. Deo quasi similes reddimur, dum ipsius naturae machinamentis usi, eandem, generando, corrumpendo, transformando, provehendo, impediendo, divertendo, resolvendo, seducendo, etc. nobis quasi subijci et famulari cogimus. Ausum est haecenus ingenium humanum, coelum perpetuo et uniformi motu aemulari, ignes perpetuos, deducta quasi astris face, accendere, ventis, pluviis, iridibus, fulguribus, tonitribus, minari, aërem in unum coactum librare; aquas in declive ire solitas, in sublime propellere, monstra et novas species formare, lapides pretiosos fundere; corpora in sua principia, plumbum in hydrargirum, ferrum in liquorem rubiginosum resolvere; arbores argenteas et aluminosas subito producere; plantarum incrementa retardare vel accelerare; easdem in seipsas transmutare: ex cineribus resuscitare; facultate purgativa, et venenata imbuere; ex stupidis, lignis, et mineralibus, Deos, coelites, heroas, Aquilas, columbas, muscas, mundum adeoque ipsum efformare, iisque animam inspirare; oculum syderibus inferre; exilibus stupendam molem adaptare; Musica affectus varios excitare et sopire; daemonum denique apparitiones, spectra, et nescio quas *πολυμορφίας* ad instar Morganae Rhegineae in freto Mamertino, de qua ingeniosissimus Kircherus, Artis magnae Lucis et umbrae. L. 10. c. 1. agit, mentiri. An haec absque naturalium cognitione peracta? Falleris. Non potest agricola suum agrum bene proscindere, effringere, tertiare, occare, runcare, sarrire: non hortulanus suum hortum plantare; opilio ovibus prospicere; pecuarius pecori subvenire; venator feras sectari; piscator squamigero gregi insidiari; auceps aviculas allicere; etc. absque hujus subsidiis si fuerit. Hujus beneficio convenientia animantibus. Adamus nomina imposuit: et Caini posteritas artes fabriles invenit. Non est ergo mirum, et Salomonem tantum huic studio impendisse, ut de plantis et animalibus libros, quos nos periisse dolemus, Urreta in Biblio-